

Sju västsahararelaterade frågor till kandidater i val till Europaparlamentet

Svar från Socialdemokraterna

1. Europaparlamentet antog i fjol en rapport av Charles Tannock, EU:s observatör för Mänskliga Rättigheter, som fördömer Marockos brott mot den västsahariska befolkningen. Idag saknar FN-styrkan på plats, Minurso, sådant mandat. Anser du att Minurso ska få mandat att övervaka brott mot mänskliga rättigheter och skydda den västsahariska befolkningen?

Ja, det finns inga hållbara argument till varför Minurso inte ska ha ett MR-mandat. Vi har genom vårt arbete i Europaparlamentet har drivit denna fråga genom att försöka få med skrivningar om detta i Europaparlamentets resolutioner där Västsahara tagits upp. Vi har också årligen skickat brev till ordföranden i Säkerhetsrådet, för att uppmana dem att i omförhandlingen av Minursos mandat lägga till att de också ska få övervaka och rapportera om brott mot mänskliga rättigheter.

2. Parlamentet pekar också på svåra levnadsförhållanden för de västsahariska flyktingarna i lägren i Algeriet, samt uppmanar internationella aktörer att öka biståndet till lägren. Är du beredd att kräva ökat bistånd från EU?

Ja. EU:s biståndsbudget har varit kroniskt underfinansierad i flera år, trots att behoven inte minskat. Vi socialdemokrater i Europaparlamentet har därför alltid stöttat ökade anslag till de delar av EU:s budget som finansierar utveckling, bistånd och humanitärt stöd runt om i världen. Europaparlamentet fattar dock formellt inte beslut om bistånd till enskilda länder, utan bara om den övergripande budgetnivån för de instrument som finansierar EUs globala bistånd och utvecklingspolitik.

3. Alla svenska partier har ställt sig bakom att rösta nej till ett fiskeavtal där västsahariska fiskevatten ingår. Anser du att samma linje borde gälla även t ex jordbruksavtal?

Ja. EU ska inte teckna avtal som strider mot internationell rätt. Därför röstade vi nej till EU:s jordbruksavtal med Marocko eftersom det inte kan garanteras att detta handelsavtal är förenligt med de internationella avtal som binder EU och medlemsstaterna. EU kan enligt internationell rätt bara sluta avtal med ockupationsmakten Marocko som inkluderar Västsahariskt territorium om vissa strikta villkor är uppfyllda. Dessa villkor - att avtalet ska vara i enlighet med det ockuperade folkets vilja och intresse - är inte uppfyllda.

4. USA har ett frihandelsavtal med Marocko som uttryckligen undantar varor och tjänster från det ockuperade Västsahara. Anser du att även EU bör undanta varor och tjänster från den ockuperade Västsahara i handelsavtal med Marocko?

Ja. EU borde självklart respektera internationell rätt på samma sätt.

5. En rapport från Western Sahara Resource Watch avslöjade för två år sen att varor från det ockuperade Västsahara (t.ex. cocktailtomater) är märkta "Marocko" som ursprungsland. Vill du verka för en justering av reglerna för ursprungsmärkning?

Ja. Det är viktigt för konsumenter att kunna välja bort produkter som kommer från ockuperat område för att den vägen protestera mot en politik som försvårar för en fredlig lösning. I Rådets förordning (EG) nr 1234/2007 föreskrivs att all frukt och grönsaker bör överensstämja med den allmänna handelsnormen och ange ursprungsland. Detta är bra men tyvärr brister förordningen när det gäller varor från ockuperat område. Vi vill verka för en justering av reglerna för ursprungsmärkning som gör att varor som producerats på ockuperat område märks därefter och inte från landet som ockuperar.

6. Idag har AP-fonderna investeringar i företag som kritiserats för att bryta mot folkrätten i Västsahara. Anser du att AP-fonderna bör avinvestera i sådan verksamhet?

Vi anser att alla, även företag och pensionsfonder, bör göra sitt för att stödja internationell rätt. Sådana investeringar cementerar Marockos ockupation av Västsahara och bidrar till kränkningar av västsahariernas självklara rättigheter. Eftersom att investeringar i Västsahara som inte är i enlighet med västsahariernas vilja och intressen, enligt FN, strider mot internationell rätt finns det starka skäl att inte investera i företag kopplade till kränkningar av mänskliga rättigheter.

7. I december 2012 röstade en majoritet i riksdagen för ett erkännande av Västsahara. Vill du verka inom EU för ett erkännande av Västsahara (SADR)?

Ja. Vi vill att den utlovade folkomröstningen om Västsaharas status och framtid ska hållas och vi kommer fortsätta verka för detta och för att EU erkänner Västsahara. Vi stödjer FN:s säkerhetsråds resolution 1754(2007), som uppmanar parterna att förhandla i god tro, på ett förbehållslöst sätt, i syfte att nå en rättvis, hållbar och ömsesidigt acceptabel politisk lösning som skulle ge folket i Västsahara självbestämmanderätt.